

הרות מפילות תכופות כתוצאה מהמחלה, ואלה ואחרות מתקשות להתעבר. בכל עדר אשר חלה בצהבת יש להביא בחשבון תקלה זו ולהתיעץ עם הרופא.

יתכן מאוד שגם פרים שחלו בצהבת, פוריותם תיפגע. בכל חשש של ליקוי פוריות הפר אחרי צהבת או בכל הפרעה אחרת בחיים המיניים – יש להיוועץ ברופא ולבקש בדיקת אברי המין, הכליות והזירמה.

המצב אשר נוצר עקב התפרצות הצהבת – הוא רציני מאוד. בעיקר הוא מסכן את המצב הכלכלי של משקים אשר בהם עדר הבשר ועדר החלב נמצאים במגע הדוק; יש לשים לב לכל ההמלצות המובאות כאן, ולבקש עצה מיד מהרופא.

כאשר לא יימצא בקרוב תרכיב למניעת ההיידבקות, או כאשר המחלה לא תיפסק בקרוב מעצמה (כפי שקרה בהתפרצות קודמת) תהיה צפויה סכנה לענף משקי זה בכללותו.

ד"ר ש. פרוינד

מנהל האגף לבעלי חיים  
משרד החקלאות

לחסל בהמה כזו ולקברה עמוק על עורה ועל קרבית.

במקרה של צהבת בולטת, קל מאוד להחליט כנ"ל. אך קשה מאד הוא המצב ביחס לבהמות אשר חלו בצורה סמויה, או החלימו מזמן.

לאמיתו של דבר, קשה מאד לתת עצה. המקרים האלה מביאים בעיקר סכנה לעובדים בבתי מטבחיים, לקצבים, לפרשטי עור ולרופאים אשר מבצעים את בדיקת הבשר. מאכילת הבשר, כשהוא מבושל כנהוג, אין סכנה. באיזו מידה קיימת סכנה מהטיפול בבשר זה, מטיפול בעור וכו', טרם ידוע לנו בברור.

בשביל המשק אין כמובן כל מניעה להוציא פרה אשר חלתה והבריאה לשחיטה בבית מטבחיים מוכר; שם יטפלו בה לפי הוראות אשר מקטינות כל כמה שאפשר את הסכנה לבריאות האדם. אך אין טעם ותועלת לשלוח לבית מטבחיים בהמה צהובה, הרופא האחראי לאותו בית מטבחיים לא ירשה את שחיטתה. וכשהצהבת תתגלה רק אחרי השחיטה, הוא יחרימ את הבשר, וחבל על הטרחה.

יש עוד להזכיר את בעיית הפרייה ורבייה בקשר עם התחלואה בצהבת מידבקת; פרות

## פיטום שוורים בפולפה של הדירים

בניסויים של התחנה בדרום קארולינה מצאו שפולפה יבשה של הדירים יכולה לשמש תחליף נאות לחצי מנת גרגרי התירס בפיטום השוורים. השוורים שניזונו בלי פולפה הוסיפו במשקלם (בממוצע) 2.28 פאונד ליום וצרכו 1029 ק"ג מזון לתוספת של 100 ק"ג במשקל הגוף. המנה שהכילה גם פולפה הביאה תוספת משקל יומית של 2.33 פאונד, ולייצור תוספת של 100 ק"ג במשקל הגוף הוצרכו 1007 ק"ג מזון. הניסויים הם משנה אחת ויש להמשיך בהם כדי שאפשר יהיה להסיק מסקנות מוחלטות וסופיות.

## ויטאמין B12 בחלב

במחקרים שבוצעו ע"י מרכז החקירות של משרד החקלאות בארה"ב מצאו שהפיסטור אינו משפיע כמעט ולא כלום, על הויטאמין B12 בחלב. חלב בלתי רתוח אפשר להחזיק במקרר בחום של 0° מ"צ במשך 3 ימים מבלי שתיפגע תכולת הויטאמין B12 בחלב. כן אין תכולת ויטאמין זה תלויה במזון שאוכלות הפרות. המבחנים נערכו לשם בירור הגורמים שעשויים להשפיע על תכולת הויטאמין הזה בחלב. שהוכר באחרונה כחשוב מאד בתזונת בני-אדם.